

Szerkesztőségi iroda:

Nagybeeskerek,

Zápolya-utca 1-ső szám,

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybeeskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Előfizetési árak.

Egész évre ——— 24 kor.
Félévre ——— 12 .
Negyedévre ——— 6 .
Egy hónapra ——— 3 .
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonnálival az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Nagybeeskerek, 1908.

XXXVII. évfolyam 146. szám.

Szombat junius 27.

A fürdők.

Nagybeeskerek, junius 27.

Ilyenkor az iskolaév végén s a két legmelegebb nyári hónap küszöbén megindul a nagy vándorlás a poros meleg városokból a hűvös erdők s a különböző fürdők felé. Aki csak teheti, igyekszik kifelé, mert a napsugár heve izzaszt és fojtogat s éjjel-nappal üldözi a városok lakóit. Az a kisebb csoportja a városi embereknek, amely elbirja a fürdőzés költségeit, megy is és örömmel hagyja itt a poros várost.

Ilyenkor fölmerült rendszerint a panasz, hogy tehetős polgártársunk nem látogatja eléggé a hazai fürdőket, hanem magá a nyaralás költségével is a külföldet gazdagítja. A panasz jogosult, de nemcsak a vádat kell meghallgatni, hanem mérlegelni kell a védekezés súlyát is. A hazai fürdőket gazdagon felszereli a természet, szinte csodásnak mondható adományokkal. Páratlan dus ez a mi magyar földünk gyógyító forrásokban s a tájak szépségére s halzsamos levegőjére is vetekedhetünk a világ bármely vidékével, sőt akárhány külföldi, sűrűn látogatott, híres üdülőhelyén tultesznek a mi fenyeveseink északon és keleten.

De amit az emberkéz alkotott, az, sajnos, gyakran vajmi kontár és gyakran csak nagyon gyöngén egészíti ki a természet isteni adományait. Nagy nemzetgazdasági erő rejlik a mi gyógyító vizeinkben és a tájkepek regényességében, csak meg kellene tanulni kellően kihasználni és értékesíteni azokat a természeti kincseket, amelyekkel rendelkezünk. De éppen ez az, amiben kezdők és gyarlók vagyunk s amihez eddig még kellő erővel és gondossággal nem fogtunk hozzá.

Csupán panaszkodni tudunk és járunk vigan külföldre, a hazai fürdőket pedig hagyjuk sorvadni. Az igazat megvallva, ugyan itt is olyan esettel állunk szemben, amelyben az egyik hiba okozza a másikat. Ha a hazai fürdők minden tekintetben tökéletesen volnának felszerelve s nem volnának olyan méregdrágák, bizonyára itthon maradna a most külföldre járók legnagyobb része.

Viszont, ha a közönség csupán négy-öt évig nagy számmal keresné föl a hazai fürdőket: akkor ezek mihamarabb megerősödnek, fölvirulnának s egynéhány éven belül tökéletes intézményekké válnának e nemben.

A kormány ezen a bajon most segíteni akar is s készíti a fürdő törvényt. Ennek keretében remélhetőleg sikerülni fog megszüntetni azokat a hiányosságokat, amelyeket a mi közönségünk föl szokott panaszkodni, okul arra, hogy a nyarat a külföldön, kivált Ausztriában és nem a Kárpátok alján, Erdély vagy a Délvidék fenyeveseiben, vagy a Balaton mentén tölti.

Egyebekben pedig minden részvétünk azoké a tömegké és azoké az egyeseké, akiket ezekben a forró napokban ideköt a köteletség; ideköt a létért való küzdelem folytonossága; ideköt a robot és ideköt a tehetetlen szegénység.

Kényszertűzoltóság Torontálban.

Nagybeeskerek, junius 27.

Torontálvármegye alispánja a vármegyei tűzrendészet érdekében nagyfontosságú intézkedést tett. Az alispán ugyanis a vármegyei tűzoltó szövetség kezdeményezésére elrendelte a vármegyében a kényszertűzoltóságok szervezését, ami kétségtelenül nagy lépéssel előbbre fogja vinni tűzrendészetünk ügyét.

Az alispánnak valamennyi főszolgabíróhoz

és községi előljáráshoz intézett rendelete a következőleg hangzik:

A vármegyei tűzoltó-szövetség sok évi buzgólkodása dacára vármegyénkben a tűzrendészet még ma sincs azon a színvonalon, amelyen az 1888. évi 53888. számú kormányrendelet minden rendelkezéseinek végrehajtása esetén lennie kellene.

A megelőző tűzrendészetnek egyik legfontosabb, a tűzoltóságok szervezésére vonatkozó része végrehajtva nincs. A vármegye összes községeinek alig 1/4 részében alakultak önkéntes tűzoltó-testületek, mert a községek és testületek a szükséges anyagi és erkölcsi támogatásban nem részesültek s nem látják be, hogy a kellően támogatott virágzó önkéntes testületek milyen nagy hasznára és kényelmére vannak a községeknek.

Egyes községekben, melyekben esetleg a jó akarat megvolna, az önkéntes tűzoltóság intézményét azért nem lehet létesíteni, mert hiányzik az arra alkalmas egyének.

Ezen okból kifolyólag a vármegye egész közönségének folyton veszélyeztetett anyagi érdekeit megóvando, a községi kötelezett (kényszer) tűzoltóságoknak a fent idézett kormányrendelet 15. §-a értelmében való haladéktalan felállítását, szervezését és kiképzését elrendelem.

Utasítom Cimet, hogy minden községben kivétel nélkül, melyekben nincsen önkéntes tűzoltótestület, irassanak össze a 20-40 éves férfiak. Az összeírás tétessék ki 3 napra közszemlére s a netáni felszólalások újabb 3 nap alatt mutattassanak be a főszolgabíró urnak, aki ebben a kérdésben véglegesen dönten s az iratokat határozatával azonnal az illető községnek kiküldeni tartozik.

Az így megállapított, illetőleg meg nem támadott névjegyzékben összeírt férfiak közül a községi tűzrendészeti szabályrendeletben megállapított számú egyént az előljáráshoz haladéktalanul jelölje ki, kötelezván őket, hogy a kijelöléstől számított egy évig a tűzoltói teendőket végezni tartoznak; a kötelezett tűzoltóság létszámának megállapításánál irányadóul szolgálhat a községben levő házak számának 10%-a, vagyis minden 10 házra átlag egy tűzoltó jusson, de azért a létszám 25 főnél kevesebb, sem pedig 120 főnél több ne legyen.

A „TORONTÁL“ tárcája.

Mese.

A királyleány a pásztorfiút.
Tudjuk jól, — hisz régi mese —
A királyleány a pásztorfiút
Titokban lángoló szerette . . .

Míg vadvirágos rétek alján
Hangzott a gulya méla kolompja,
A királyleány a pásztor ajkát
Égő csókjaival teleszórtá.

S hogy megsárgult a fű a réten,
Darvak szálltak délnek . . . messze . . .
A királyleány a pásztorfiút
Hasztalan, hiába kereste.

Csendes volt a völgy és néma,
Üres az őszbehorult határ,
A királyleány haborgó szívét,
Alomba ringatta a halál . . .

Irigylem a királyleányt,
Ki meghalhatott a pásztorért,
Mi nem halunk meg szerelmünkben,
Ma nincsenek már ily mesék . . .

Szerelmes szívünk dobbanását
Az ész hazug mosolyba fojtja,
— De titokban halljuk mindketten,
Hogy cseng . . . cseng a réten a
[gulya kolompja . . .

Maros.

A kaland.

Jacques Ferrare nem bírt hinni a szerencsésében, mikor azt látta, hogy őt, az akkor még ismeretlen, szegény, félnék művészt szereti a csodaszép Rhéonné.

Régóta imádtá a bájós teremtetést titokban,

örületes hévvel, de első ízben vezetve be egy igazi szalonba, milliomosok és lángeszű férfiak társaságába, soha legnagyobbvágyóbb álmaiban sem mert volna hihetetlen szerencséjére gondolni.

Rhéonné pártfogó, jó angyal volt rá nézve, de azt gondolni, hogy megköltözteti őt ama kitünőségek tömegében, kik minden hétfőn összejöttek nála, elképzelni, hogy a szép asszony büszkesége lealázkodik ő hozzá, feltételezni, hogy feláldozza érte kötelezségeit, Jaques száz mértföldre járt tőle, minden költői lelkülete mellett is, hogy ilyen agyremeket szőjön magának.

Azt kell azonban hinnünk, hogy az igaz szerelem csodákat művel. A Rhéonné szép szeméi egy napon a Jacquesba mélyedtek, ki mámorosan elkáprázva, tisztán kezdett végre látni; mert hát minden féltékenysége dacára is elmés fiu volt.

Haza érve, szent elragadtatásában elégette az összes ódákat és szonneteket, melyeket egykor a művészi avagy gálans világ számtalan szépségeire írogatott, akik után epekedett. Hogy Rhéonné asszony szereti őt, ez a gondolat elvette az eszét és olyan örüllté tette, hogy azt kérdezte magában, nem jobb lenne-e meghalni, miután ezt az örömet megismerte, a kiábrándulástól felve.

Ez emlékezetes estélyt követő napon, mely egész élete fölött dönteni látszott, megint ünnepele volt Rhéonnénál. Természetes, hogy Jacques is ott volt. Nagy táncmulatságot rendeztek. Jaques csak egyetlen egyszer táncolhatott a ház urnőjével, ki tánc közben beszélt neki a vendégeiről, a téli fogadó napjairól; de a Jacques finom célzásaira, a mult este megkezdett kéjes szerelmi regényre, némán, közönyösnek látszott: az volt vele szemben, ami a többiekkel: kedves, de aztán ez is volt az egész.

Jacques leverten ment haza, de azután meggondolta, hogy a nyilvánosság előtt a legkisebb jel, a legesekélyebb hajlandóság magyarázatokra adhat okot s nem nyugtalanzkodott,

türellemmel várta a másnapot, mikor tudta, hogy egyedül találja Rhéonnét.

Valóban egyedül volt, mikor Jacques megérkezett. Alig nyujtott neki hanyagul kezét. Beszélgettek. Jacques lehangolva, szíven találva e fogadtatás által, nem csuszthatott oda neki egy szót sem, mely elárulta volna különös felindulását. A kis szalon, melyben a szép asszony fogadta, vastag szőnyegével, nehéz ajtófüggönyeivel, kínai vázaival, átható illatu ritka növényeivel a félhomályban, melyben voltak, zárkóztottak, titokzatosnak tünt fel s készakarva előkészítettnek látszott két szerelmes bizalmaskodásának a fogadására, kiknek ezer mondani valójok van a mámor pillanata után, mely döntött boldogságok fölött.

Rhéonné tudatta vele közeli vidékre utazását és színházi híreket kért tőle. Nem látszott észrevenni a szegény fiu zavarát, lámpát hozott be, amint az árny egészen el látszott özönlenni a szobát és távozni engedte őt egyetlen szó nélkül, mely megmagyarázhatta volna neki megfoghatatlan hidegségét.

Jacques roppant kegyetlennek találta a dolgot. Minő aggodalomban töltötte az egész éjszakát, mit szenvedett, mennyit sirt dühében, könnyen elképzelhetjük.

Másnap nem állhatta tovább, a palotába sietett azzal a feltevéssel, hogy magyarázatot kér, amihez jobban ragaszkodott, mint az életéhez. Rhéonné úgy fogadta, mint az olyan vendéget, aki meglepi az embert s kérdezni látszott tőle, hogy mi szél hozta hozzá. A harag, a méltatlankodás, a bánat kihozták Jacquest a hallgatásából.

Térdre vetette magát s megragadta a szép asszony kezét . . .

— Renée! — mondta neki, — mit vétetem maga ellen?

— Uram, — szölt Rhéonné és felugrott

Egyidejűleg a községi szabályrendelet értelmében az így megalakított kötelezett tűzoltóság parancsnoka is kijelölendő, akinek az előjáróság a névjegyzéket azonnal átadja és aki azután a rábizott csapat iskolázásáról, kiképzéséről haladéktalanul s állandóan gondoskodni köteles. Erre nézve a vármegyei tűzoltó-szövetség szolgál részletes tanácssal.

Mindazon egyének ellen, akik a rájuk rótt kötelezettségnek meg nem felelnek, vagy annak teljesítése közben mulasztásokat követnek el, a tűzrendészeti kormányrendelet 28., 29. és 30. §§-ok alapján az eljárás megindítandó s a megfelelő büntetés alkalmazandó. A büntető ítéletekről a kényszerítettség parancsnoka pontos nyilvántartást vezetni köteles.

Az összeírásban foglalt egyénektől, kik magukat a kötelezettség alól megváltani akarják, a községi szabályrendeletben megállapított válságösszeg behajtandó s a községi pénztárba tűzoltó célokra bevételezendő. A fogatok, melyek rendelkezésre állanak, szintén összeírandók. A fogat tulajdonosok figyelmeztetendők, hogy a községi szabályrendelet értelmében magukat a tűzoltói szolgálat alól a megállapított váltságdíjjal megváltathatják. Akik nem akarják magukat megváltani, külön jegyzékbe vendők, amely jegyzék a parancsnoknak átadandó. Azoktól pedig, akik magukat megváltani akarják, a községi szabályrendeletben megállapított válságösszeg azonnal behajtandó s a fentjelzett céra a községi pénztárba bevételezendő.

Ha valamely községnek még ma sem volna jogerős tűzrendészeti szabályrendelete, azt azonnal megalkotni s törvényhatósági jóváhagyás végett bemutatni köteles.

Elvárom, hogy jelen rendelkezéseim végrehajtása körül minden közreműködni hivatott hatóság és közeg a legnagyobb ügybuzgalmat fogja tanusítani.

Jankó,
alisp. n.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) minden nap reggeli 6 1/2 ó-tól kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déltől 1/4 5 óráig délután; ugyanazon napokon este 5-től 7-ig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délután gőzfürdő. A kádfürdő reggeltől este 7-ig nyitva marad.

A városi főgimnázium szertőrai nyitva minden vasárnap délelőtt 11 órától 12-ig.

június 30. Rendkívüli városi közgyűlés.
július 13. Közig. bizottsági ülés.

— Péter és Pál. Holnapután ránk köszönt a nyár nagy határválasztó napja, Péter és Pál ünnepe. Határjelölő e nap mindenkéül előtt a gazdasági életben. Eddig felszántották a földeket, elvetették, gondozták, szóval előkészítették azt, ami ezután következik, mert a régi közműködés is azt tartja, ki mint vet, úgy arat. Az aratás

ülő helyéből, — ön bizonyára megőrült . . . s szeméi a csöngettyű zsinórját keresték.

Jacques halálsápadtan távozott minden szó nélkül. Egész nap ödögölt Párisban, megtörve, elkábitva, támoltyogva a fájdalomtól.

— Nagy ég! — gondolta magában. — Igaz tehát? Olyan szép álmot álmódtam, hogy hogy valónak hittem! Pedig az egész csak álom, ostoba, esztelen álom, melyet most már nem felelhetek s melybe belehalok!

Hogy is gondolhatott arra, hogy a szép, erényes, gazdag, körülrajongott Rhéonné, az arisztokrata Páris négy-öt királynőinek egyike lesz áll hozzá, Ferrare Jacqueshoz? Álom volt az egész, semmi más, mint álom!

Pár nap mulat el. Jacques szórakozni próbált, de semmi sem volt képes elosztatni a sötét buskomorságot, melybe füstbe ment agyreméinek a felfedezése merítette.

Beteg lett és nem akart gyógyulni. Akarata ellenére állították talpra. De nem feledett semmit és emlékei mindinkább lesújtották.

— Nem! — mondta magában egy reggel, egy szép, napos tavaszi reggel, — soha sem fogom a csapást kiheverni, melyet ez a kegyetlen játék rám mért. Most már lehetetlen az élet rám nézve.

Feltette magában, hogy véget vet életének és valóban ez volt az akarata, mert egy sor

most indul meg teljes erővel s most lesz az ideje a magyar nép legkedvesebb foglalkozásának, mely meghozza neki az egész évre való eleséget, mely időben szünet nélkül peng a kasza, hogy utána kicsépelhessék a drága magvakat. Nem mulaszthatnak ekkor egyetlen percet sem, mert ki tudja, mikor gátolja meg az időjárás a munkát, ki tudja, mikor kell akarat ellen beszüntetni azt. Ha így aztán lekésnek, ha nem tudják rendes időre learatni, behordani a gabonát, akkor nagy baj van, semmivé lett az egész évi fáradozás, nem lesz eleség a télre.

De legjobban örül a páros szentek napjának a tanuló ifjuság. Ősi szokás szerint ezen a napon osztják ki a bizonyítványokat, tehát ők is aratnak e napon, kiki érdeme szerint, ahogyan e végső eredményt az egész évi munkálkodás előkészítette. Bevégződvén így az előadások, szabaddá lesznek a fiúk, mehetnek szabadságra, ki szülőihez, ki rokonaihoz, ki fürdőhelyre. Szóval: kiürül a város, pusztákká lesznek a meleg utcák, hogy az ősz beköszöntésével aztán ismét visszatérhessenek a régi mederbe.

A katolikus egyház hétfőn, Péter és Pál apostolok napját nagy fényvel ünnepli meg. Reggel 7 órakor istentisztelet lesz, fél 9 órakor Te deum, amelyen résztvesznek a helybeli összes tanintézetek növendékei, 10 órakor pedig ünnepélyes nagy istentisztelet magyar szentbeszéddel. Délután 3 órakor ünnepi vacsernye lesz.

— Tanügyi áthelyezés. A m. kir. vallás- és közoktatási miniszter Horváth Lajos és neje torontálszécsányi és Kovács László és neje stájerlaki állami elemi iskolai tanítók, illetőleg tanítónőket 1908. évi szeptember 1-től kezdődő hatályal kölcsönösen áthelyezte.

— Vidovdán. Görögkeleti szerb polgártársaink holnap ünneplik meg az ugynevezett Vidovdant.

Ennek az ünnepnek nagy történelmi jelentősége van. 1389. június 28-án volt ugyanis az első rigómezei ütközet, mely a szerbek és törökök között folyt. A szerbeknek akkori királya, Grblyandvics László vezette seregeit I. Murad szultán ellen, aki Szerbia szabadságát fenyegette. Az ütközet előestéjén a szerb király sógora, Brankovics Vók el akarta hitetni, hogy a fővezér, Obilics Milos, akinek hatalmára Brankovics féltékeny volt, árulásban törte a fejét. Ezt megtudta Obilics s hogy behízonnyítsa királya és nemzete iránt érzett szeretetét, átszökött a török táborba s valamely ürügy alatt Murad szultán közelébe férköztet s azt megölte, abban a hiszemben, hogy ez fejtelenséget fog előidézni a törököknél, akik azonban a szultán halálát elítélték s másnap irtózatossá esata után leigázták a szerbeket, a kiket a legválságosabb percben a eselszövő Brankovics árult el azzal, hogy seregével a törökök pártjára kelt, míg a király fogságba esett, Obilics pedig vértanuhálált halt.

verset sem írt, hogy tudassa a világgal egy poéta végét. Töltögette a forgópisztolját, mikor selyemruha suhogása hallatszott mögötte. Felémelte a fejét.

Rhéonné állott mellette.

— Gyermek! gyermek! — mondta apró kezei közé fogva a művész fejét, még megtenné, amit mond . . . Szerencsére, szemmel tartottuk őt!

Jacques ámulva szemlélte a szép aszszonyt.

— Édes kicsikém, — mondta ez az ifjú nyakát átölelve, — okom volt rá azt tenni, a mit tettem, mert te nem bírtad volna elviselni a boldogságotad s ha majd képelesz gondolkodni, meg fogod érteni, hogy megmentettelek! Ahhoz, hogy egy magamforma nő neked adja magát, szükség, hogy szeressen, nemcsak mint szerető, hanem mint anya is és vigyázzon mindenre. Most elég erős vagy rá, hogy boldog légy: a próbának vége! Csókolj meg!

Jacques átalakulva kelt fel.

— Így tehát igaz és nem álom? — mondta.

— Istenem! kedves gyermekem — felelte Rhéonné, letéve a kalapját s az ő kedves mosolyával, — hogy vesztegetjük a drága időt!

Jacques Morand.

Ennek az ünnepét üli meg holnap a gör. kel. szerb olvasókör, mely az elesett hősből védőszentjéül ünnepli. Ez alkalommal a gör. kel. templomban délelőtt isteni tiszteletet tartanak, amely után a szerb olvasókörben a szokásos vizszentelés és kalácsvágás lesz.

— A római katolikus hitközség közgyűlése. A nagybecskereki római katolikus hitközség holnap, vasárnap délután 4 órakor a hitközség épületében közgyűlést tart. A közgyűlés lefolyásáról lapunk keddi számában hozunk részletes tudósítást.

— Jegyzőválasztás Magyarszentmihályon. Mint Magyarszentmihályról jelentik, ott ma volt id. Tullies György tb. főszolgabíró elnöklésével a jegyzőválasztás, melynek az volt az eredménye, hogy három jelölt közül Liptay József katalinfalvai segédjegyzőt választották meg egyhangulag jegyzőnek.

— Évzáró ünnep a polgári iskolában. A nagybecskereki állami polgári fiúiskolában ma volt az évzáró ünnep. Reggel a róm. kath. templomban Te Deum volt, amely után a tanulók az intézet dísztermébe vonultak, ahol Knyaszkó Lajos igazgató mondott szép buzdító beszédet a tanulóknak. Ezután kiosztották a jutalmakat a jeles növendékek között, akik közül jutalomban részesültek, Annovics, Végh, Jakab J., Hollósy I. oszt., Deák, Kecskeméti, Schneider, Tanok II. oszt., Bozsini, Ehrenreich, Hollósy III. oszt. és Grünberger IV. oszt. tanuló.

— Gazdasági iskola Nagybecskereken. Megírtuk már, hogy a város lépéseket tett a földművelésügyi miniszternél, hogy Nagybecskereken is létesíthessék egy önálló gazdasági szakiskola. A miniszter a napokban leiratot intézett a városhoz, a melyben tudatta, hogy hajlandó Nagybecskereken is felállítani gazdasági iskolát, ha a város gondoskodik az ehhez szükséges 20 holdnyi földterületről s az épületekről. Dr. Perisics Zoltán polgármester — mint már közöltük, — most újabb feliratot intézett a földművelésügyi miniszterhez, amelyben elmondja, hogy a város semmifele földterület felett nem rendelkezik és ezért kéri a minisztert, hogy a kincstári erdő területéből bocsassa a város rendelkezésére a szükséges 20 holdat s akkor a város gondoskodik az épületek felállításáról. Az állandó választmány a tegnapi ülésen foglalkozott e tárggyal s javasolja a közgyűlésnek, hogy úgy a miniszter leiratát, mint a polgármesteri feliratot is vegye tudomásul.

— Közs. választók névjegyzéke. A községi választók névjegyzékének összeírására kiküldött bizottság, melynek elnöke dr. Pollák Győző, tagjai Végh Károly és Gligorijevics János voltak, a város részéről pedig Steyer Péter és Funk Arthur vettek részt, a névjegyzéket elkészítette s június 6-tól 10-ig közszemlére volt kitéve. Az állandó választmány javasolja, hogy a közgyűlés ezt vegye tudomásul, a bizottság tagjai részére pedig utalványozza ki az őket megillető napidíjakat.

— Oktatják a rabokat. Mint ismeretes, a Torontál vármegyei Magyar Közművelődési Egyesület országos mozgalmat indított a rabok oktatása érdekében. Maga az egyesület már meg is kezdte az oktatást a nagybecskereki fogházban s szerda óta javában folyik a szerencsétlen emberek tanítása. A tanítás két csoportban történik s azt a kulturegyesület megbízásából Banyai Jakab áll. el. iskolai igazgató és Büchler Hugó tanító végzi. A tanítás igen jól indul s a tanítókat munkásságában mindenben támogatja az ügyesség jeles vezetője, dr. Konyovics György kir. ügyész.

— Az esküdtek összeírása. Nagybecskerek város képviselőtestülete annak idején megbizta Bauer Henrik és Szalay József képviselőtestületi tagokat, hogy az esküdtképes egyéneket írják össze. A bizottság a polgármester elnöklésével az alapjstromot 10 nap alatt el is készítette s a lajstrom szerint a városban 482 esküdtképes egyén van. Az állandó választmány ennek tudomásul vételét javasolja a közgyűlésnek, a bizottság tagjainak napidíjait pedig 60—60 koronában kéri megállapítani.

Mindenki használja ki a kedvező alkalmat, a meddig a készlet tart.

Fiu öltönyök 4 K.-tól kezdve	Női- és leány-raglan és felső kabát 5 koronától kezdve	Uri öltönyök 15 K.-tól kezdve
Fiu felöltő 8 „ „	Uri- és leány-kimono és gallér . . 8 „ „	Uri felöltő 15 „ „
a legfinomabb kivitelig, mind feltűnően olcsó.		a legfinomabb kivitelig, mind feltűnően olcsó.

Telefon 141.

KOVÁCS GEDEON
angol szabó-műhely.

275—34.32

Telefon 141.

— Uj iskolahelyiségek. Ismeretes, hogy a központi és az Eötvös-utcai állami elemi iskolák annak idején szűkösek bizonyultak a tanulók befogadására, aminek következtében a város kénytelen volt a Boldogasszony- és Tomaseváci-utcaiban ideiglenesen épületeket bérelni a szükséges iskolahelyiségek számára. Ezen iskolahelyiségek bérlése most lejár s minthogy a város ezen helyiségeket újból kibérelni nem akarja, a városi tanács indítványozza, hogy mondja ki a városi képviselőtestület, hogy a volt Kolleth-féle házat, mely az összes szükséges iskolahelyiségek elrendezésére alkalmas, a város megveszi a kormánytól kérendő 5%-os iskolajáradék terhére. A ház megvételének tárgyalására 30 nap közbevetésével megtartandó legközelebbi közgyűlést tűzze ki a képviselőtestület és bizza meg a városi tanácsot az 5%-os iskolajáradék átengedésének a kieszközölésére, valamint a nevezett ház megvételére, illetve bérbevétele iránti lépések megtételével. Az állandó választmány a tegnapi ülésen szintén tárgyalta ez ügyet s a tanács indítványának az elfogadását javasolja a közgyűlésnek.

Itt említjük meg, hogy a nagybecskereki állami iskolai tanácsok közös értekezlete a napokban a kir. tanfelügyelőség felhívására szintén foglalkozott az ügygel. Az értekezlet kimondta, hogy az iskolafelújítás eme módját, mely szerint a tanosztályokat a kifogásolt helyiségekből más, épp oly kevésbé megfelelő épületekbe helyezik át, mint a milyen a volt Engel-féle konviktus nem tartja helyesnek és célravezetőnek, hanem ahelyett szükségesnek tartja, hogy a város építsen a külterületek egyikében egy modern iskolaépületet, annnyival is inkább, mivel a miniszter az 5%-os iskolajáradék megadását ettől tette függővé. Ezen új épület emelését pedig inkább az Oppova-negyedben tartja sürgősnek a tanácsot, mivel ott már eddig is 3 osztály vált szükségessé és mivel ebben a negyedben különösen a leánygyermek iskoláztatásáról és elhelyeztetéséről semmiféle gondoskodás nem történt és így azok kénytelenek messze utat tenni a város központjába. A németnegyedbeli gyermekek részint a zárdában, részint a központi iskolában ugyanis elhelyezhetők. E tárggyal foglalkozik ma délutáni ülésén az állami iskolai gondnokság is.

— Az új villamos gép. Ismeretes dolog, hogy Nagybecskerek városa a villammű számára a budapesti Ganz-gyártól egy új villamos gépet volt kénytelen beszerezni. Miután a Ganz-gyár a városnak azt az ajánlatát, amely szerint a 89.800 koronát 6 egymásután következő egyenlő évi részletekben öhajtja törleszteni, nem fogadja el, hanem megengedte, hogy a fenti tőkét és 184 napra járó 6%-os kamatját folyó évi november 25-én fizethetjük, a városi tanács javasolja, hogy addig is, míg a pénzügyi viszonyok kedvezőbbre fordulnak, vegyen fel a város kerekaszamban, függő kölcsönképpen a Torontálmezei takarékbank és hitelbanktól, a Takarékbank és előleg-egylettől, a Nagybecskerek takarékpénztártól és a Közgazdasági banktól egyenlő arányban 90.000 kor. kölcsönt váltóra, melynek aláírásával a polgármester, a pénztárnok és a főszámvevő biztatnak meg. A kölcsönnek a kamatlába az Osztrák-magyar banknál mindenkor érvényben levő vátoleszámítolási kamatlábát 1 $\frac{3}{4}$ %-kal meghaladja. Javasolja még a tanács, hogy miután a Ganz-gyár egy a tőkére, mint a kamatról elfogadványt kér, ezen elfogadványt a polgármester 92.553 korona és 86 fillérről állítsa ki és juttassa rendelkezési helyére. Az állandó választmány javaslatát elfogadásra ajánlja a közgyűlésnek.

— Kerékpárosok a fegyvergyakorlaton. Szabó N. alezredes a szegedi 5-ik honvédkiegészítő parancsnokság nevében átiratot intézett Nagybecskerek város polgármesteréhez, hogy a folyó évben fegyvergyakorlatra köteles és kerékpározni tudó legénységet a szokásos módon sürgősen hívja fel, nem volnának-e hajlandók saját kifogástalan állapotban levő kerékpáraikon szolgálatot teljesíteni, egyben tudatni kívánja, hogy ezért minden kerékpár után 10 koronát s a kerékpárok nagyobb mérvű megrongálásáért a kinstár megfelelő kártérítést fizet.

— Vasárendőly. A kereskedelmi miniszter megengedte, hogy a Torontálvármegye területéhez tartozó Jánosföld községben minden szerdán helypénzszedés és állatfelhajtás nélkül hetivásár tartassék.

— Az izraelita temető kibővítése. Weisz Izidor, a nagybecskereki „Chevra Kadisha” elnöke beadványt intézett a városhoz, amelyben tudatja, hogy az izraelita temető immár szűkösek bizonyul s annak kibővítése okvetlen szükséges. Elmondja továbbá, hogy az egytel már érintkezésbe lépett az Oppova-negyedbeli közbirtokossággal a temetővel szomszédos terület megvétele tárgyában, de a közbirtokosság oly magas árt kért, hogy azt megadni szinte lehetetlen. Így kéri a képviselőtestületet, hogy nevezett földterületre a kisajátítást eszközölje ki. Az állandó választmány ennek a kérésnek helyt ad s

javasolja a közgyűlésnek, hogy bizza meg a tanácsot azzal, hogy a kisajátításra illetékes helyen lépéseket tegyen.

— Uj internátus. Erdős Béla polgári iskolai tanár új internátust szándékozik felállítani s kéri ezért a várost, hogy a régi rendőrség épületét adja neki bérbe, a polgári iskolában kiselejtezett asztalokat és padokat pedig engedje neki át, ugyszintén a fűtés és világításra nézve a többi intézetekhez hasonlóan neki is adjon a város kedvezményt. A városi tanács hajlandó Erdősnek a rendőrségi épületet évi 2000 koronáért bérbeadni, kérésének többi részei felett a tanács később fog határozni. Az állandó választmány ugyanily értelmű javaslatot terjeszt a közgyűlés elé.

— Tanfelügyelő a fogházban. Mint Szegedről jelentik, Vértessy Gyula dr., a jeles író, Torontálmege kir. tanfelügyelője most néhány napra a szegedi államfogház lakója. A tanfelügyelő tegnap vonult be a Vasas-Szent-Péter-utcai nyaralóba, hol három napot fog tölteni legutóbb történt párbaújgye miatt.

Pagliano-szirup. Az egyedüli valódi, világoskék Girolamo Pagliano-védjeggyel ellátott Pagliano-szirup kiválóságát igazolja ama tény, hogy ezen különlegesség mint legjobb vértisztító szer, Pagliano-szirup folyékony és poralakban 1838. óta sok ezer családnál eredményesen bevált. Kitünő, orvosi rendelésre enyhén működő hashajtószer, mely a székrekedést s annak hátrányos következményeit megszünteti s vértisztítóan hat. Rendelések címzendők: Girolamo Pagliano tanárhoz, Florenz A/42. via Pandolfini. 2.2

— Az anyakönyvi hivatalból. A nagybecskereki anyakönyvi hivatalban legújabbán a következő bejelentések történtek:

Házasságok: Jankovics Sebő, gk. timár és Beleszli Vukoszáva gk. — Schipper Lajos, rk. pénzügyi számellenőr és Weidisch Józsa rk. — Dr. Sajóvíz Sándor, izr. ügyvéd és Temmer Margit izr. — Vujin Milivoj, gk. napszamos és Vorgity Leposzava gk. — János Gergely, gk. kocsis és Szolydra Katalin gk.

Születések: Hoffmann Miklós, rk. szabó, fia. — Kirtianszky Csedomir, gk. napszamos, leánya. — Szirák Imre, rk. téglavető, leánya. — Laczkó Vendel, rk. téglavető, leánya. — Popov Lyubomir, gk. földmives, fia. — Márki Etel, rk. napszamosnő, leánya. — Gályin Döme, gk. földmives, fia. — Grozdán Mátyás, gk. földmives, leánya. — Pethő István, rk. béres, leánya. — Molnár Miklós, rk. kiségitő fekező, 2 leány, (iker). — Fibó Éva, rk. napszamosnő, fia. — Lauer Mihály, rk. cipész, leánya.

Halálozások: Zádri Vitályos, gk. 49 éves földmives, tüdőtüdő. — Schmidt Frigyes, rk. 51 éves napszamos, tüdővész. — Özv. Novák Károlyné szül. Pollák Nina, ref. 65 éves, szivhűdés. — Erdély György, gk. 59 éves napszamos, idült veselő. — Özv. Spisszák Mihályné, ág. ev. 68 éves, szervi szivbaj. — Laczkó Teréz, rk. 22 éves, tüdővész. — Kekszen Henrik, rk. 66 éves kárpitos, szivhűdés. — Csányi Mátyás, rk. 88 éves napszamos, aggkór. — Wold Katalin, ág. evangélikus 9 hónapos, kanyaró. Bélics Zvezdanka, gk. 20 hónapos, görcsök. — Lyubovics Iván, gk. 2 éves, görcsök. — Krausz Jakab, izr. 75 éves mészáros, mellhártya gyuladás. — Brankov Sebő, gk. 67 éves napszamos, tüdőtüdő. — Dankulov Zsárkó, gk. 21 hónapos, tüdő. — Polity Ábrahám, gk. 57 éves napszamos, tüdőtüdő. — Just Antal, rk. 15 napos, életgyenge. — Laczkov Radivoj, gk. 5 hónapos, görcsök. — Gruin Milivoj, gk. 5 hónapos, görcsök. — Balázs Szidónia, rk. 5 hónapos, mellhártyalob. — Radoszavlyev Milutin, gk. 38 éves napszamos, tüdővész. — Jost János, rk. 4 éves, hörghurut. — Dimitrievics Péter, gk. 87 éves földmives, aggkór. — Varkulya Anna, rk. 9 hónapos, görcsök. — Gardinovacski Dusan, gk. 3 éves, tüdő. —

Lapunk legközelebbi száma a közbeeső ünnepnap miatt kedden a rendes időben jelenik meg.

Sport.

× Csónakon Nagybecskerektől Belgrádig. A torontáli hajós-egylet négy tagja sportszempontból is igen érdekes vízi utra indul ma délután. Knáb Ádám mérnök, Demeter János aljárásbíró, Szöllőssy Ernő tszéki jegyző és Enyedy honvédfőhadnagy ugyanis csónakon Nagybecskerektől Belgrádba rándulnak. A kirándulók ma délután 4 órakor indultak a hajós-egylet bégai házából és innen a Bégán Titelbe mennek. Itt meghálnak s korán reggel a Dunán Zimonyba, majd onnan Belgrádba eveznek, ahová úgy remélik, holnap délelőtt 10 óra tájban megérkeznek. Belgrádból vissza vasuton jönnek. Az érdekes víziut iránt sportkörökben igen élénk az érdeklődés.

Heti rovat.

— június 27.

(A krónikás ma a beszámolókról történt hosszas és eredménytelen töprengés után elhatározta, hogy ezentul szombatoként egyenesen felszáll az Olympusra, ahol is Klio öngagságát, az események muzsáját, a heti szenzációk felől meginterwiew-olja. A mai audiencia lefolyásáról szól az alábbi tudósításunk.)

A krónikás: Kezeidet esőkolom, imádozt istennő, azonkívül tisztelettel jelentem, hogy sem a szőke, sem a barna, hanem a zavaros színű Béga tájáról érkezem, holmi irásanyag beszerzése és egynémely dolgokról való nézetiednek megtudása végett. Imádozt istennő, ugyan mi is történt a héten a Béga-folyó mentén?

A Muzsa (kedélyesen és hangosan rám ásit): Boesánatot, de a „Béga” szóra évezredek óta ásitanom kell. Hogy mi történt? Ugy tudom, az emberek nyögnek, mert rengeteg adót vetnek ki rájuk.

A krónikás: Ez, sajnos, igaz. De miért vetnek ki rengeteg adót rájuk, amikor az emberek ugyis nyögnek? Avagy talán a nyögést is megadóztatják? Óh istennő, ez az élet egy nagy rébusz: Az állam belőlük él, mi pedig nem tudunk megélni. És abból, hogy mi nem tudunk megélni, az állam fejlődik és virágzik. Hol itt a logika?

A Muzsa: Az államnak, kedves fiam, pénzre és nem logikára van szüksége. Pénz beszél, logika hallgat. Egyébként, ha éppen beszélni akartok, hát beszéljétek. Legalább a szívetek is megkönnyebbül, ha már a zsebetek könnyebbé válik. Aztán ne felejtsetd el, hogy az államnak nemes feladatai vannak. Az állam megvéd benneteket közös hadsereggel, a közös hadsereget megvédi az önálló hadsereg ellen, az állam kulturát létesít, iskolákat épít, muzeumokat állít fel...

A krónikás (közbevág): Értem, imádozt istennő. Muzsai lényednek fáj az adóügy rideg prózájáról beszélni és engedelmes lelkemet a kultúra tájára hivatogod. Megyek és hajlandóságot jele gyanánt örömmel jelentem, hogy a vármegeyi muzeum ügye rohamosan halad a megvalósulás felé. Egy-kettőre tető alá kerül...

A Muzsa: ... néhány ezer magyar könyv, amelyekben kultúra pihen. A pihenő kultúra tető alá jut, jelöl annak, hogy a kulturegylet — nem pihen. De ezt a pihenő kulturát felrúzni és magába szivni, mégis csak a magyar intelligens közönségnek elsörendű morális kötelessége, a melyet a kulturegylet csak megkönnyíthet, de helyette elvégezni nem tud. És én nagyon félek, hogy a muzeum épületére felirat gyanánt e szó: „Csendélet” nagyon is ráillenék, mert a szerény közönség rendszeren meglegezik az alkalommal, de a kihasználásból nem kér.

A krónikás: Remélem, tévedsz, istennő. Ha a fogház idővel a kultúra templomává lehetett, a fogoly lelkek is rajongókká és nemesekké válhatnak. Ma még az ujság ugyszólván egyedüli szellemi tápláléka a publikumnak, de el fog jönni az az idő...

A Muzsa: ... amelynek csak vissza kell térnie, mert hiszen azelőtt a könyvnek sokkal nagyobb keletje volt, mint mostanában. A régi közönség azt mondta: „Nem tudok sokat, tehát olvasok.” Az újabb közönség így beszél: „Mindent tudok, tehát nem olvasok.” És a régi közönség, amely nem sokat tudott, mégis sokkal többet tudott, mint az újabb publikum, amely mindent tud. Mert aki mindent tud, az nem tud — sokat.

A krónikás: És mégis van mentség a mai közönség számára. Más ma az élet, mint azelőtt. Azelőtt élni lehetett, ma megélni kell. Örök harcban vagyunk et inter arma silent Musae. Ma már napirenden vannak a sikkasztások és lopások, ma már a szegény munkások verejtékkel szerzett filléreit sem kimélik.

A Muzsa: ... mint ahogy azelőtt sem kimélték volna sohasem. A pénzt nem azért lopja a tolvaj, mert valakié, hanem azért, mert nem az övé. És ebben az egyben gyönyörű egyenlőség uralkodik a világon, hogy a báró korona épp annyit ér, mint a munkásé. A koronaérték egyenlőtlensége nem is a koronánál, hanem a hiányzó koronánál látszik meg: mert

a báró hiányzó koronája igazán csak egy koronát jelent, de ha a munkánál hiányzik ez a korona — ez a hiány nyomort, nélkülözést és fájdalmat foglal magában. A munkáspénztárt sajnálom, de az esetet mindennapnak találom. Hiába, hiszen új a nap alatt és ezt a régi szabályt annál inkább fogjátok igaznak találni, mennél mélyebben bekerültök az életbe. Csak fiatal korban, valahol az iskola padjaiban, látszik ujnak a régi, de néhány év múlva...

A krónikás... az első tíz éves találkozás alkalmával...

A Muzsa: ... az iskolatársak már arról számolnak be egymásnak, hogy srkat tapasztaltak és hogy a lelkük minden ujat már régóta ismer. Ugy gondolom, a tíz éves találkozó is csak az emlékéért, az édes impressziók gyönyörűségéért rendezett ünnep. Egy pár órára visszatér a hűtlen fiatalság, ez az ünnepély fénypontja. Az emberek egymást emlékeztetik, pajkoságokra, jelentéktelen diák-csínyek élednek fel...

A krónikás... és merengőkké, kissé szomorukká válnak a tekintetek. Ami új volt, immár régivé vált és a szomorúságnak nincs is más oka, mint — a mult idő.

A Muzsa: Igazad van. De láttad-e a jövődöt? Az ovoda bájos gyermekeregében gyönyörködte-e?

A krónikás (zavartan lesüti a tekintetét.)

A Muzsa: Ezennel kegyelem nélkül elbocsátalak. Menj haza vezekelni, mert elmulasztottad a hét legnagyobb szenációját: Az eleven álmok gyönyörű játékát!

(A krónikás megsemmisülve távozik.)

—odi.

TÁVIRATOK.

Országgyűlés.

— A képviselőház ülése. —

Budapest, június 27. (A „Torontál“ ered. távirata.) A Házban ma már gyorsan folyik a szeszadó-javaslat vitája. A szakaszokat egymásután morzsolják le, legnagyobbbrászt változatlanul s csak itt-ott történik valami módosítás.

Az ülést Justh Gyula elnök nyitja meg, ki jelenti, hogy több képviselő szabadságot kér. A szabadságot a Ház megadja.

Az interpellációs könyvbe három interpellációt jegyeztek be: Hoffmann Antal a „Korbács“ című zuglap pausáléja ügyében interpellál. Benicky Ödön a rózsahegy papirgyár dolgában, Novoszelló Mátyás pedig egy horvát dologban interpellál. Az interpellációkra fél 3 órakor térnek át.

Ezután folytatják a szeszadó-javaslat részletes tárgyalását a 36-ik szakasznál, melyhez Farkasházy és Lorkovich szólal fel. A szakaszt Burdia Szilárd tegnapi módosításával fogadják el. A 37-ik szakaszt változatlanul fogadják el. A 39-ik szakaszhoz Popovics államtitkár nyújt be módosítást s a szakaszt az ő módosításával Maniu Gyula, Nagy Sándor, Farkasházy Zsigmond, Hoitsy Pál és Wekerle Sándor felszólalása után elfogadják.

A 48-ik szakaszig nincs vita. Itt Nagy György a szakasz kihagyását javasolja, a mit azonban elvetnek.

A 49., 50-ik szakasz változatlan marad, az 51-iket Lázár Pál módosításával fogadják el.

A 78-ik szakaszig megint nem volt vita, míg a 78-hoz Hoitsy Pál ad be módosítást, a mit elfogadnak.

Két óráig száznál több szakaszt intéznek el, több kisebb jelentőségű felszólalás közben.

Az ülés folyik s azt hiszik, hogy a szeszadó-javaslatot ma egészen letárgyalják.

A képviselőház szünete.

Budapest, június 27. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint politikai körökben beszélnek, a képviselőház nyári szünete valószínűleg csütörtökön kezdődik.

Aerenthal Kossuthnál.

Budapest, június 27. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Egyes lapoknak azt a híret, mintha Aerenthal báró közös külügyminiszter Karlsbadban meglátogatta volna Kossuth Ferenc kereskedelmi minisztert, hivatalosan megcáfolják.

A szerb pátriárka-választás.

Budapest, június 27. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Jó forrásból jelentik, hogy a szerb pátriárka-választó kongresszus összehívását ismét elhalasztották. A pátriárka-választás e forrás szerint csak az ősszel lesz.

A megyei tisztviselők és a nemzetiségek.

Budapest, június 27. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A „Lupta“ című román lap azt írta, hogy a belügyminiszter bizalmas rendeletet adott volna ki, a mely szerint a megyei tisztviselőknek a nemzeti-ségi vidékeken meg kell tanulni az illető nemzetiségek nyelvét. Ezt a hírt ma felhivatalos helyről teljes valótárságnak jelentik ki.

Éjjeli ülés a Reichsrathban.

Budapest, június 27. (A „Torontál“ eredeti táv.) Bécsből sürgönyzik, hogy a Reichsrath tegnapi ülése ma hajnali 2 óráig tartott. Az ülés igen izgalmas volt és sok botrányos jelenet történt. Ha a költségvetést e hó végéig nem sikerül letárgyalni, akkor július elsejével Ausztria exlex-be jut.

Képviselők afférja.

Budapest, június 27. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A Tutsek Sándor és Farkasházy Zsigmond között tegnapi támadt lovagias affért nem sikerült békésen elintézni, ezért a két képviselő között ma délután 5 órakor kardpárbaj lesz.

A perzsa forradalom.

Budapest, június 27. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Londonból sürgönyzik: A „Times“ teheráni jelentése szerint a sah proklamációt adott ki, amelylyel az egész országot ostromállapotba helyezi. A sah a főparancsnoksággal Liakov ezredest bizta meg, akit teljes hatalommal ruházott fel.

Határidő-üzlet.

Budapest, június 27. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) A mai tőzsdén déli záratkor a következő árakat jegyezték: Buza (októberre 1908.) . . . 21.58 — —
Rozs (októberre 1908.) . . . 17.48 — —
Zab (októberre 1908.) . . . 16.28 — —
Tengeri (augusztusra) . . . 13.88 — —
Tengeri (uj, októberre) . . . 13.44 — —

Közgazdaság.

„Hermes“ Magyar Általános Yáltóüzlet R.-t. (Budapest), heti jelentése a tőzsdetárgyalásokról és a pénzücről.

Budapest, június 25.

A nagyfoku üzlettelenség, melyről többször számoltunk be jelentéseinkben az utóbbi hetek folyamán, ezen a héten is mindinkább növekedett a budapesti értéktőzsdén, úgy hogy a forgalom az egész vonalon csaknem teljesen szünetelt. Az államvasut részvények gyengesége arra a hirre, hogy az államosítási tárgyalásokat őszre halasztották, csak semlegesítette az amugy is lanyha hangulatot, és hozzájárultak a nagy kedvtelenséghez a külföldi tőzsdék alacsonyabb jegyzései is olyannyira, hogy a nagyobb eszések folytán érkező kedvező mezőgazdasági hírek sem bírták a tőzsdé hangulatát fellendíteni.

Egyedül említésre méltó momentum e héten a beocsini cementgyári Unio részvényeknek a budapesti tőzsdén való bevezetése. Ezen kitünő iparvállalat részvényei iránt azonnal élénk kereslet mutatkozott, úgy hogy azok árfolyama mindjárt az első napon 500 koronáról 525 koronára szökött fel.

A többi árfolyamok lényeges változásokat nem mutatnak fel, és csak kisebb árhullámzások mutatkoztak, a spekulációknak megfelelő vételei és eladásai következtében.

A hét nevezetesebb árfolyamváltozásai a következők voltak:			
	június 17.	június 25.	
4% magyar koronajáradék	93.30	93.10	
magyar hitel részvény	743.25	733.—	
magyar jelzáloghitelbank részvény	433.25	430.—	
osztrák-magyar államvasut-részvény	694.25	691.—	
rimamurányi vasmű részvény	552.50	545.—	
budapesti közuti vaspálya részvény	545.—	530.—	

Szerkesztői üzenetek.

M. P. (Utolsó szerelem. Igaz szerelem.) Nem közölhetők.

Sima tükörön a csendes tónak... Nem közölhető.

Marca. Sorát ejtjük.

Nem közölhetők: „Ez a kis lány...“ — „Májusi Éj.“ — „Kérés.“ — „Dal.“ — „Intés.“ — „Omen.“ — „Találkozás.“ — „Más csillagra vágyom.“ — „Fájó seb.“

Néma folyam partján. Alkalmadtán közöljük.

Dr. Brájjer Lajos távollétében a szerkesztésért felelős Somfai János.

Nyílttér.

(Erova! alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk.)

Serravallo
féle
CHINA-BOR vastartalommal
Hygienikus kiállítás Bécs 1905. Államdíj, díszoklevél és nagy aranyérem.
Ercsítő szer: gyöngékedők, vérszegények és labadozó betegek számára.
Étvágygerjesztő, idegerősítő, vérjavító ital.
Több mint 5000 orvosi elismerés.
J. SERRAVALLO, Trieste-Barcola.
Megrendelhető minden gyógyszerüzletben. 1/2 literes palack K. 2.60, 1 literes palack K. 4.80

Olcso árak! Szolid kiszolgálás!

Tessék meggyőződni a nagy választékról

női kalapokban,

antiquat ernyök finom chine bordural, kötények, harisnyák és félharisnyák, finom uri ingek, nyakraválók, gallérok és manchetták.

Minden rövidaru, uri- és női divatba vágó cikkek.

Postai megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Szíves megrendelésekért esedezik

JÓNÁSZ BERTALAN,

(544—10.6)

Fő-utca.

ELEGÁNS HÁZ

Alkotmány-utcában 695/31. sz. a.

szabad kézből

eladó.

603—31

MOSORINSZKY SZVETOZÁR

fűszerkereskedése az „Arany báránéhoz“

Nagybecskereken,

Hunyady-(fő)-utca, szerb egyház palota.

Tisztelettel értesitem egy a helybeli, mint a vidéki n. é. vevőközönséget, hogy az eddig Turinszky Tivadar név alatt fennállott

fűszerkereskedést

megvettem, azt teljesen új áruval berendeztem és saját nevem alatt tovább vezetem.

Főtörekvésem oda irányul, hogy jó áru és pontos kiszolgálás által kiérdemeljem azt a bizalmat, melyben elődöm részesült.

Vidéki megrendelések a legköltségteljes árak mellett gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Szíves pártfogást kérve, maradok kiváló tisztelettel

596—4.3

Mosorinszky Szvetozár.

Legmesszebbmenő jótállás! Kedvező üzleti-feltételek.

A DREZDAI MOTORGYÁR RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG
egyik legrégebb és legnagyobb
MOTORGYÁR

szállítja az elismert

leginkább
leggyakrabban
legbiztosabban
járású
legújabb és
legelőnyösebb
üzemű

Szivógáz-
Benzin-
Gáz-
Nyersolaj-
Acetylen-
Motorokat és lokomobilokat

Vezérképviselet és raktár: **Gellért Ignác és Tsa**
Budapest, Teréz-körút 41. — Telefon szám: 12-91.

522-19.5

TIRGRAM-POR
az egyedüli szer, mely az összes rovarokat gyorsan és alaposan kipusztítja; üvegben —30, —60, 1.— és 2.— koronáért kapható

TIRGRAM TINKTURA
csakis **Folszárk** ellen üvegekben —40, —80, 1.20, 2.60 és 5.— koronáért kapható minden jobb drogeriában, fűszer- és festék-kereskedésben, ahol Tirgram-Plakátok ki vannak függesztve. Ügyeljünk a **TIRGRAM** névre.
Gyár: Budapest, IV. ker., Karoly-utca 1.

19-15.15

949/1908. sz. 699-2.1

Árlejtési hirdetmény.
Alólírt községelőjáróság a községi jegyzői lak tatarozása

alkalmából szükségessé vált közműves, asztalos és szobafestői munkálatok biztosítása céljából **f. évi június 29-én d. e. 10 órakor** a községi tanácssteremben ezen munkálatok mindegyikére külön-külön nyilvános szóbeli árlejtést tart, amelyre vállalkozni szándékozók ezennel meghívattak.

Közelebbi feltételek a hivatalos órák alatt a községi jegyzői irodában megtudhatók.

Tarras, 1908. évi június 21.
A község előjárósága.

ELUTAZÁS MIATT SÜRGŐSEN ELADÓ A GÁDI HATÁRBAŊ:
36 hold szántóföld,
15 hold harmados buza,
9 hold feles árpa és zab
és 12 hold feles kukorica
vetéssel együtt holdanként
325 frt.-ért 6000 frt.

Teherrrel a földeket megmutatja:
Bieber József, Fodorháza.

Írásbeli ajánlatok pedig
Kiss Imre városi főkönyvelő,
SZATMÁR, tulajdonos címére
küldendők.

601-1.1

Hirdetmény.

Vagyonbukott Illits-Danicza nagybecskereki bejegyzett cég csődtömegéhez, a csődleltár 1-12., 15. és 16. tétel alatti zongorák, harmoniumok és koncert-pianók tartoznak, melyek jőnevű cégek gyártnyai és amelyek teljesen új állapotban leltározattak a csődhöz.

A csődválasztmány az ajánlati árverés mellőzésével a szabad kézből való eladást határozta el, felhatalmazására támaszkodva, felhívom tehát mindazokat, kik a csődtömegetől a fent jelzett hangszerek valamelyikét vétel utlán megszerezni óhajtják, hogy nálam, mint csődtömeggondnál jelentkezni és a hangszerek megtekintése, esetleg kipróbálása után ajánlatukat megtenni sziveskedjenek.

Az ajánlatok felett a csődválasztmány határoz, el vagy el nem fogadásuk ennek döntésétől függ.

A hangszerek megtekintése és megvizsgálása céljából ezen hirdetményem közzétételét követő naptól kezdődőleg **naponta d. u. 5-6 óra** között történhetik, jelentkezés irodámban (Erzsébet-tér 535/3., Hubert-féle házban).

Nagybecskerek, 1908. június 23.
Dr. Hubert Zsigmond,
tömeggondnok.

493-2.2

GODDAM!
Végre egy gyorsan és biztosan ható **gyukszemirtó**

Cook & Johnson-féle
amerikai szabadalmazott
tyukszem-gyűrűk

1 drb 20 fillér. 6 drb 1 korona.
Pstói szállításért 20 f. külön.

Kapható a monarchia minden gyógyszerárában, valamint a drogeriákban is.

588-5.2

„AZ UJSÁG”
POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: **Gajári Ödön.** Társzerkesztő: **dr. Agai Béla.**

FŐMUNKATÁRSÁK:

Herczegh Ferenc
Kenedi Géza
Kébor Tamás
Kozma Andor
Mikszáth Kálmán

Előfizetési árak: 1 hónapra 2 korona 40 fillér, egy negyedévre 7 korona, felévre 14 korona, egész évre 28 korona. „AZ UJSÁG” a DIVAT-SALON-nal együttesen előfizetve egy negyedévre 9 korona.

Cím: „Az Ujság” kiadóhivatala Budapest, Rákóczi-ut 54.

VIDÉKI ELŐFIZETŐK FIGYELMÉBE.

Vidékről Budapestre érkező, itt tartózkodó vagy átutazó előfizetőinknek az olvasóterem New-York-Palota, Erzsébet-körút 9. menetrendekkel, fűrdők prospektusaival és egyáltalában minden tudnivalóval a legkészségesebben áll rendelkezésre.

Az olvasóterem reggel 8-tól este 8-ig van nyitva.

541-4.4

MOLL-FELE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel

A Moll A-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legnakacsabb gyomor és altestbántalmak, gyomorgörcs és gyomorhég, rozgótt székrekedés, májbántalom, vértelenség, aranyér és a legkülönbözőbb más betegségek ellen e teljes házi szernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ára egy lepecsételt eredeti doboznak K. 2.— Hamisítások törvényileg fenyítettek

MOLL-FELE SOS-BORSZESZ

csak akkor valódi, ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel és a „Moll” feliratú ónozáttal van zárva.

Moll-féle sósborszész nevezetesen mint fájdalom csillapító bedörzsölési szer kőszvény, csusz és meghűlés egyéb következményeinél legismertebb napszer.

Egy ónozott eredeti üveg ára 1 korona 90 fillér.

593-1043

Főszékhely

Moll A. Gyógyszerész és Kir. udvari szállító által Bécs, I., Tuchlauben 9 szám.

Vidéki megrendelések naponta postautánvált mellett teljesítenek A raktárban tessék határozatlan MOLL A. aláírással és védjegyével ellátott kérelmeket küldni.

Nagybecskerekén kapható Kéltner József és Benkovich Mihály Gyógyszertáraiban.

SIRUP-PAGLIANO

a legjobb vértisztítószer. Feltalálója Girolamo Pagliano florenzi tanár, 1838 óta állítja elő. Sirup Girolamo Pagliano a legjobb és legbiztosabb hashajtószer, mely 1838 óta sok ezer családnál a legjobb eredménnyel használják. Orvosi rendeletre minden jobb gyógyszerárban kapható. Megszünteti a székrekedést és annak következményeit, mint vérörvadás a fejbe stb., előmozdítja az anyagcserét és vértisztítóan hat borkiválasztások, csusz, kőszvény stb. Megrendelések intézendők: Girolamo Pagliano tanár, Florenz (A 42) Via Pandolfini, Elismerő leveleket és prospektust ingyen és bérmentve küld a vezérképviselő: Dr. F. Herzog, Wien, VII. (A 42) Mariahilferstrasse 48. Gyógyszertárak főlerakatként kedvező feltételek mellett kerestetnek. 501-95

Somatose

(Hus-tojásfehér)

emeli a legrövidebb idő alatt az erőállapotot.

Kapható a gyógyszerárakban és 287a-208 drogua-üzletekben.

Kiadó lakás!

November 1-től kiadó egy 5 szoba és mellékhelyiségekből álló utcai lakás.

Bővebbet a háztulajdonos RISZTICS PÁJÁNÁL.

512-33

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyult házi szer, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult kőszvény, oszúknál és meghűléseknel, bedörzsöléséppen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K.—80, K 1.40 és K 2.— és úgyszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: Török József Gyógyszertárnál, Budapest, De Richter Gyógyszertára az „Arany oroszlánhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu. Mindeandapi szétküldés.

Tüdőbetegek, gyomor, bél, veséba jások, kőszvényesek megmentője. a legegészségesebb üdítő asztali ifal

Sicilia

ARTÉZI GYÓGYVIZ

KAPHATÓ MINDENÜTT

FŐ-RAKTÁR: BUDAPEST, VIII., JÓZSEF-KÖRUT 37/39. CZEÉGNEL

Orvosfanárok véleményei, használati utasítás minden üveghez van mellékelve.

32-26.26

WEITERSCHAN JAKAB.

Főüzlet Hunyadi-utca, fiók-üzlet Német- és Aradaci-utca sarkán

Ajánl gazdagon felszerelt anyag- és fűszeráru olkkoin kívül

a tavaszi vetéshez friss magfőléket, ugymint: lucerna, angol fokfű, valódi oberdorfi répa-magot, mindenféle főzelek- és virágmagot a legjobb kelési minőségben.

== Raffia, kékkő a legjobb minőségben. ==

Föld- és faodfesték, lakk, bronz, olaj- és olajlakk-festék, emallak, brunolin.

Kőműves- és festőecsetek.

Állandó raktár cement, portland, mész, báz-tetőlemez, kátrány, karbolineum, kocsi-konócs és gépolajban.

Saját termésű bor és törköly-pálinka.

Ásványvizek nagy raktára.

== Friss töltés! ==

143-52.22

Valódi brünni szövetek

az 1908. évi tavaszi és nyári idényre.

Egy szelvény 3*10 m. hosszú teljes férőruhához (kabát, nadrág és mellény) elegendő, csak	1 szelvény 7 korona
	1 szelvény 10 korona
	1 szelvény 12 korona
	1 szelvény 15 korona
	1 szelvény 17 korona
	1 szelvény 18 korona
	1 szelvény 20 korona

Egy szelvényt fekete szalonruhához 20 — K.—ért, szintúgy felöltőszövetet, turistalódit, selyem-kamprát stb. stb. gyári áron küld a mint meg-bizható és szolid cég mindenütt ismert posztó-gyári raktár

SIEGEL-IMHOF Brünn.

Minták ingyen és bérmentve.

Az előnyök, a melyeket a magánvevő élvez, ha szövetvásárlásait közvetlen Siegel-Imhof cég-nél, a gyári piacra rendel meg, igen jelentékenyek. Szabott, legolcsóbb árak. Úrúrsi választék. A minták, figyelmes vizsgálás, még a legkisebb rendelésnél is, teljesen friss áruban.

22-41.35

NAPIDIJAS

azonnali belépésre felvétetik a nagybecskereki munkásbiztosító pénz-tárnál.

6-2-21

Kitünő zongorákat

esakis elsőrendű gyárosoktól tartok állandóan raktáron.

Olcsó árak, részletfizetésre is, régi zongorákat újakkal cserélek fel s elvállalok minden-nemű javítás, hangolást stb.

WEISSER ADON,

orgona-építő és zongorahangoló, a Würth-féle zongoragyár itteni egyedüli képviselője.

NAGYBECSKEREK,

Kinizsi-utca 6. sz. (Izraelit. templommal szemben). 6 0-12.1

MÓTORVEVŐK FIGYELMÉBE!

Herkules-motorvállalat, Budapest, V., Váci ut 30.

Ajánlja ugy eséplési, mint malomüzemre kitünően alkalmas, legegyszerűbb benzinkomobijait, melyek V. ker., Váci-ut 30. szám alatti gyárban bármikor üzemben megtekinthetők.

Teljes jótállás kifogástalan üzembert!

Üzemzavarok kizárva! Bámulatosan egyszerű szerkezet!

Rendkívül csekély benzinfogyasztás!

:: 13-14 éves fiu is kezelheti! ::

Arjegyzők ingyen! Olcsó árak részletfizetésre!

200 darab elismerő levél a Magyarországon üzemben levő motorokról (173-26.22)

Nyomdász-tanuló

Jó családból azonnal felvétetik.

BUZIÁSI PHÖNIX ÁSVÁNYVIZ

VESE ÉS HÓLYAGBAJOKNÁL MINDEN VIZET FELÜLMUL.

KELLEMES, KISSÉ SAVANYKÁS IZÚ, VASMENTESITETT, SZÉNSVADUS, RENDKIVÜL ÜDÍTŐ ASZTALI VIZ.

ORVOSILAG AJÁNLVA. ORVOSILAG AJÁNLVA.

lvogy gymódra használva, vese- és hólyagbajoknál, a vesemedence idült hurutjainál, húgykő- és fővényképződésnél, a légutak és a kiválasztószervek hurutos bántalmainál kitünő hatásnak bizonyult. — Prospektust kívánatra küld a forráskezelőség:

Muschong buziási gyógyfürdő igazgatósága Buziásfürdőn. 463-153.73

Szer

Zápe

hová a minden

Pleitz

Nagybec

hová a sek és natkozo

Nagy

Pé

deklódé

méregé

számad

Má

napja a

a bank

mérlegé

vesztesé

misztik

áthalad

vagy m

Ná

szentek

vekből.

sorokbó

az égha

tózó ne

bizonyt

ország.

lesi az

fergeteg

avagy

valahol

tözze a

is, akir

dunk a

és mind

függ, h

Péter-P

készen

az örö

nül elt

esztend

pedig, a

szerte

a nemz

aratás.

A t

dátum.

hogya

mük a

hogy ké

pes; b

Min

másul s

a napok

kezdve,

hetjük a

a változ

A h

első kasz

kik élvez

szomorú,

vagy ros

attól függ

Az angol

rencse id

keresked

változása

váratlanu

ezzel egy

De sem

francia, s

ismeri az

tisztán a

vilégiuma

soha sem

el az asz

megölik a

virágoztat

odaát sol

ezért az é

egész köz

gással, m